Tornion yleiskaava 2040

TEKN 11.11.2026 § 192

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Päivi Harjuniemi

Tornion yleiskaava 2040 on laadittu koko kunnan kattavana oikeusvaikutteisena strategisen tason yleiskaavana. Se ohjaa maankäyttöä ja tarkempien kaavojen laatimista, eikä ole suoraan rakentamista ohjaava kaava. Yleiskaava korvaa lainvoiman saatuaan Tornion yleiskaavan 2021. Erikseen määritellyt viisi oikeusvaikutteista osayleiskaavaa jäävät voimaan.

Koko kunnan alue on esitetty kaavakartalla mittakaavassa 1:50 000. Tämän lisäksi esitetään viisi tarkennusalueen karttaa mittakaavassa 1: 20 000. Tarkennusalueet tarkentavat mittakaavan osalta koko kaupungin yleiskaavakarttaa. Tarkennusalueet ovat Keskeinen kaupunkialue (sis. Raumo ja Röyttä), Kyläjoki-Laivaniemi-Kaakamo, Vojakkala, Arpela ja Karunki.

Tornion kaupunginhallitus päätti käynnistää yleiskaavan laatimisen 19.6.2023 § 202. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli julkisesti nähtävillä 28.6.-17.8.2023. Valmisteluvaiheen aineisto oli julkisesti nähtävillä 29.1.-31.3.2025 ja siitä järjestettiin kansainvälinen kuuleminen. Nähtävilläoloaikana järjestettiin yleisötilaisuus 26.2.2025 Hotelli Joentalossa. Valmisteluvaiheen aineistosta saatiin 21 lausuntoa, joista 12 Suomesta ja yhdeksän Ruotsista. Nähtävilläoloaikana jätettiin 24 mielipidettä ja määräajan jälkeen neljä mielipidettä. Saadut lausunnot, mielipiteet ja laaditut vastineet löytyvät kaavaselostuksen liiteaineistosta. Saadun palautteen sekä muun ohjeistuksen ja harkinnan perusteella kaavaluonnosta on muokattu kaavaehdotukseksi.

Luonnosvaiheen jälkeen kaavaan on lisätty neljä vaihtoehtoista liikenteen yhteystarvetta Tornionjoen yli Ruotsiin sekä kolme siirtokuormausalueen selvitysaluetta (se-ku) nykyisen radan varrelle. Kansallisen vedynsiirtolinjan ohjeellista reittiä on päivitetty ja kaavaan on lisätty uusia 400 kV voimajohtojen yhteystarpeita.

Kukkolankoskelle ja Nivavaaraan on lisätty matkailun ja virkistyksen edistämisen kohdealuemerkinnät. Matkailua, ohjelmapalveluja ja lomakyliä koskevia määräyksiä on täydennetty. Ulkoilureittejä ja niiden yhteystarpeita on tarkistettu sekä pyöräliikenteen pääväylää jatkettu Kukkolaan ja Outokummun tehtaalle. Lisäksi jalankulun ja pyöräilyn edistämisestä on lisätty yleismääräys.

Pohjavesialueilla sijoittuneita maankäyttövarauksia on poistettu ja aurinkovoiman aluevarauksia muutettu selvitysalueiksi. Viitajärven sähköaseman läheisyyteen on lisätty mahdollisia alueita akkuvarastoille ja datakeskuksille sekä täydennetty niiden sijoittamista koskevia määräyksiä. Sähköaseman aluevaraus on lisätty kaavaan. Rovavaaran ja Vinsanmaan tuulivoima-alueet on poistettu. Rajakankaalle lisätty teollisuudelle vaihtoehtoinen maa-ainestenoton käyttötarkoitusmerkintä.

Luontoarvoja koskevia merkintöjä on täydennetty ekologisen kehittämisen vyöhykkeillä ja merkittävillä meriluontoalueilla. Karsilonmaan luonnonsuojelualuetta on laajennettu ja dolomiittialueiden luo-merkinnät

poistettu ja lisäksi luontselvitysten tarpeesta on lisätty yleismääräys. Arkeologiaa ja rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat merkinnät on ajantasaistettu. Lisätty melunsuojaustarvemerkintä Kromitien liikennemelualueelle Camping Tornion kohdalle. Lisätty pääteiden varsille meluselvityksen mukainen ennustetilanteen yömelun 45 dB raja.

Lisäksi muun muassa seuraavia aluevarauksia ja -rajauksia on tarkistettu seuraavasti: Laivakankaan raviradan pohjoispuolen teollisuusalueita on muutettu logistiikan ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman teollisuuden alueiksi. Huhanmäelle on lisätty toimitilarakennusten alue ja Pukulmin nykyiset pellot muutettu maa- ja metsätalousalueiksi. Isopalon APres-alue on muutettu AP-alueeksi, koska alue on jo asemakaavoitettu.
Leppikarin tulvalta turvassa olevat asemakaavoitetut loma-asuntoalueet on merkitty kaavaan ja Kaakamonniemen asumisen reservialueelle on lisätty vaihtoehtoinen käyttötarkoitus matkailukäyttöön. Kyläjoen–Laivakankaan alueen uusia tielinjauksia on tarkistettu ja Koivuluodon ja Ruonajärventien välisiä tielinjauksia muutettu autoliikenteen yhteystarpeiksi. Lisäksi kaavakarttaan, merkintöihin ja määräyksiin on tehty esitysteknisiä ja muita pieniä tarkistuksia.

Kaavaehdotuksesta järjestetään kansainvälinen kuuleminen Espoon sopimuksen sekä alueidenkäyttölain 206 b § mukaisesti. Nähtävilläoloaikana järjestetään yleisötilaisuus.

Yleiskaavatyötä ohjaa kaupunginhallituksen päättämä työryhmä (KH 8.5.2023 § 140, 22.5.2023 § 169 ja 2.2.2026 § 36). Ohjausryhmä on kokoontunut yhteensä 11 kertaa.

Liitteet

Kaavaehdotuksen selostus
Merkinnät ja määräykset
Tornion yleiskaava 2040 kaavakartta 1:50 000
Tarkennusalueiden kaavakartat (5 kpl) 1: 20 000
- Keskikaupunki-Raumo
- Kyläjoki-Laivaniemi-Kaakamo
- Vojakkala
- Karunki
- Arpela

Liite 1: Rakennettu kulttuuriperintö / kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet
Liite 2: Arkeologinen kulttuuriperintö (tilanne 09/2023)
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Kooste OAS-vaiheen palautteesta ja vastineista 22.11.2024
Kooste kaavaluonnosvaiheen palautteesta ja vastineista 5.11.2026
Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvitys, Ramboll Finland Oy 29.12.2025
Tieliikenteen meluselvitys, Ramboll Finland Oy 18.12.2025
Raideliikenteen meluselvitys, Ramboll Finland Oy 23.8.2024
Tärinä ja runkomeluselvitys, Ramboll Finland Oy 17.6.2024
Kirjallinen luontoselvitys, Ramboll Finland 19.7.2024
Arkeologinen inventointi 2024, Mikroliitti Oy
Rakennemalli (rakennemallikartta ja selostus), Ramboll Finland Oy 20.9.2023.

Esittelijä

Kaupunginarkkitehti Ryynänen Harri

Päätösehdotus

Teknisten palvelujen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättää:

1) hyväksyä vastineet valmisteluaineistosta saatuun palautteeseen

2) hyväksyä yleiskaavan ehdotuksen,

3) asettaa yleiskaavan ehdotus julkisesti nähtäville sekä

4) pyytää tarvittavat lausunnot

Pöytäkirja pidetään kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

Päätös

Hyväksyttiin.

_____

KH 16.11.2026
3496/10.02.02/2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää:

1. hyväksyä vastineet valmisteluaineistosta saatuun palautteeseen,
2. hyväksyä yleiskaavan ehdotuksen,
3. asettaa yleiskaavan ehdotus julkisesti nähtäville sekä
4. pyytää tarvittavat lausunnot

Päätös

_____